

Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun 10, 12 ve 14 ncü maddelerini değiştiren kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/884)

T. C.

Başvekâlet

26 . XI . 1942

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayn : 6/4315

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

3485 sayılı Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun 10, 12, 14 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 16 . XI . 1942 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesiyile birlikte sunulmuştur.

Başvekil
Ş. Saracoğlu

Esbabı mucibe

1. Harita Genel müdürlüğü fotoğrametri şubesinde uçuş yaparak havadan fotoğraf almakta olan subay ve harita memurlarına şimdiye kadar 3485 sayılı kanunun 10 ncü maddesi mucibince yalnız uçuş yaptığı beher saat için üç lira verilmekte ve bu paranın yekûnu bir ayda 40 lirayı geçerse fazlası da verilmemekte idi.

Halbuki, uçuş yapan haritacılar hava müsait olursa ekseriya bir ayda daha fazla uçuş yapıp işlerini bitirmekte olduklarından vazifenin zamanında süratle ikmalî için haritacıardan uçuş yapanların kanundaki bu tahditten hariç tutulması fevaidi mucip olacağı düşünölmüş ve kanundaki bu maddenin bu suretle değiştirilmesi ;

2. Haritacı subaylar gayri müsait ve fevkalâde müşkül şartlar altında ve beş binden daha fazla yükseklerde uçuş yaptıklarından ve bu vazifeleri daimî olduğundan hava teşekkülleri kadrolarındaki memurlar gibi bunlarında bir sukut neticesinde yaralanmak veya ölüm neticesinde tekaüdiye ve ailelerine ikramiye ve maaş tahsisinin aynı suretle yapılması esas kanunun ruhuna muvafık olacağı esbabı mucibesiyile 3485 sayılı kanunun değiştirilmesine lüzum hâsıl olmuştur.

3. Fotoğrametri şubesinden Önyüzbaşı Hakkı Örgin, Yüzbaşı Cevat Dağgeçen ile 5. S. Haritacı Nebil Bayraktar vazife ile uçarken düşerek şehit olmuşlardır. Kanunun neşrine kadar vazifelerine devam etmeleri tabii bulunan uçuş yapacak subay ve memurların da bu gibi tehlikeye maruz ve mâlül kalmaları muhtemel bulunduğundan, kanunun neşrinden evvel mâlül kalanlarla şehit olanların maaşa müstehak aileleri veya kanuni mirasçılarının dahi maaş ve tazminattan müstefit olmaları adâlet ve nasafet kaidelerine uygun olacağından lâyihaya bu husus için muvakkat bir madde ilâvesi muvafı görölmüştür.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Millî Müdafaa encümeni
Esas No. 1/884
Karar No. 6.

2.XII.1942

Yüksek Reîsliğe

3485 sayılı ve hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun 10, 12 ve 14 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 16 . XI . 1942 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğuna dair olan Başvekâletin 26 . XI . 1942 tarihli ve 6/4315 numaralı tezkeresiyle Encümenimize tevdi buyurulan kanun lâyihası ve mucip sebepleri 30 . XI . 1942 tarihinde Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerinin salâhiyetli memurları huzuriyle müzakere olundu.

Bu memurların izahatı dinlenmiş ve Hükümetin mucip sebepleri ile bu memurların izahatı Encümenimizce de muvafık görülerek kanun lâ-

yihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine vermek üzere Yüksek Başkanlığa sunuldu.

Millî Mü. En. Rs.	Bu M. M.	Kâtip
Diyarbakır	Erzincan	Erzincan
K. Sevüktekin	Ş. Sökmensüer	Ş. Sökmensüer
Bursa	Çankırı	Edirne
N. Tınaz	Dr. A. Arkan	Fuad Balkan
Erzurum	Gümüşane	Gümüşane
A. Akçürek	Ş. Erdoğan	Ziya Zarbun
İçel	İstanbul	Kayseri
R. Koraltan	Ş. A. Ögel	N. Toker
Kütahya	Manisa	Muğla
A. Atlı	K. N. Duru	S. Güney

Seyhan

Sinan Tekelioğlu

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 20
Esas No. 1/884

12 . XII . 1942

Yüksek Reîsliğe

3485 sayılı hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun 10, 12, 14 ncü maddelerinin değiştirilmesi hakkında Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 26 . XI . 1942 tarih ve 6/4315 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası encümenimize tevdi buyurulmakla Millî Müdafaa encümeni mazbatasıyla birlikte ve Millî Müdafaa ve Maliye vekâletlerinin salâhiyetli memurları hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha, haritacı subaylar ile haritacı askerî memurların saat başına almakta oldukları uçuş zammını ayda 40 lira ile tahdit eden hükmün kaldırılmasını ve bunların vazife esnasında bir sukut neticesi olarak yaralanmaları veya vefatları halinde kendilerine ve ailelerine hava teşek-

külleri kadrolarındaki memurlar gibi tekaüdiye ve ikramiye tahsis edilmesini istihdaf etmekte ve bir muvakkat madde ile de bu hükmün kanunun neşrinden evvel şehit veya mâlûl olmuş olanlara teşmil eylemektedir.

Gördükleri vazifenin ehemmiyeti ve daimî bulunması bakımından haritacı subaylarla askerî memurlara yukarıda yazılı hakların verilmesini muvafık bulan encümenimiz maddelerin müzakeresine geçmiş ve birinci maddenin ihtiva ettiği 10 ncü maddeyi ibare değişikliği ve maddenin aslında mevcut «Elektrikçiler» kelimesinin ilâvesi ile 12 ncü maddeyi aynen ve 14 ncü maddedeki... «kanuni mirasçılarında irsi...» ibaresi «... Mirasçılarında kanuni...» şeklinde maksada ve Medeni kanun hükümlerine daha uygun görülen kelime

tâhikleriyle ve müvakkat maddéyi aynen, üçüncü maddéyi üsule uygun bir şekilde yazmak suretiyle hazırladığı lâyihayı Umumi Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

Reis	M. M.	Kâtip
Çorum	Muğla	İstanbul
- I. Eker	H. Kitabcı	F. Öymen

Bursa	Diyarbakır	Giresun
A. Nevzad Ayas	Rüştü Bekit	M. Akkaya
İsparta	İsparta	Kayseri
M. Karaağaç	R. Ünlü	F. Baysal
Mardin	Muş	Sivas
R. Erten	Ş. Ataman	Remzi Çiner
Tunceli		Zonguldak
M. Yenel		Emin Erişirgül

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3485 sayılı hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki kanunun 10, 12, 14 nci maddelerini değiştiren kanun lâyhası

MADDE 1. — 3485 sayılı kanunun 10, 12, 14 ncu maddeleri aşağıda gösterildiği şekilde değiştirilmiştir:

(Madde 10. — Haritacı subay ve haritacı askerî memurlar ile havacılıkta daimî veya müvakkat olarak çalışan ve fakat uçucu olmayıpta icabında vazife ile uçacak olan, doktorlar, telsizci subaylar, tüfekçiler gibi fennî vazife erbabına her uçuş saati için maaş veya ücretlerinden başka olarak üçer lira verilir. Bu suretle verilecek paranın aylık yekûnu 40 lirayı geçemez. Ancak bunlardan uçuş yapan haritacı subay ve haritacı askerî memurlar 13 saatten fazla olarak istihkakın aylık yekûnu 40 lirayı tecavüz etse de yine saat başına üç lira yevmiyeleri uçtukları saat kadar tam olarak verilir.)

(Madde 12. — Herhangi bir emir veya vazife dolayısıyla uçuş yaparken gerek sukut ve gerek uçuşun yerde ve havadaki eshabı sairesi hasebiyle mâlûl kalan pilot olan ve olmayan uçucularla hava sınıflarında müstahdem askerî memurlar ve uçuş yapan haritacı subay ve haritacı askerî memurlar tekaüt maaşlarının hesabında bir mafevk rütbe ve derece üzerinden ve erden gedikliye kadar olanların tekaüt maaşları teğmen maaşına ve başgediklilerin tekaüt maaşları üsteğmen maaşına göre hesap edilir. Yukarıdaki sebeplerle mâlûl kalan ücretli şehriyeli sivil tayyare mühendisleri, sivil pilot, sivil makinistler 8. II. 1941 tarih ve 551 sayılı bilûmum askerî mâlûllerin terfihi hakkındaki kanunun askerî mensuplar hakkındaki ahkâ-

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hava sınıfı mensuplarına verilecek zamlar ve tazminler hakkındaki 3485 sayılı kanunun 10, 12 ve 14 ncu maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun lâyhası

MADDE 1. — 3485 sayılı kanunun 10 ncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Haritacı subay ve haritacı askerî memurlar ile havacılıkta daimî veya müvakkat olarak çalışan ve fakat uçucu olmayıpta icabında vazife ile uçacak olan doktorlar, telsizci subaylar, elektrikçiler, tüfekçiler gibi fennî vazife erbabına her uçuş saati için maaş veya ücretlerinden başka olarak üçer lira verilir. Şu kadar ki, haritacı subaylar ile haritacı askerî memurlardan maadasına bu suretle verilecek paranın aylık yekûnu 40 lirayı geçemez.

MADDE 2. — Aynı kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Herhangi bir emir veya vazife dolayısıyla uçuş yaparken gerek sukut ve gerek uçuşun yerde ve havadaki eshabı sairesi hasebiyle mâlûl kalan pilot olan ve olmayan uçucularla hava sınıflarında müstahdem askerî memurlar ve uçuş yapan haritacı subay ve haritacı askerî memurlar tekaüt maaşlarının hesabında bir mafevk rütbe ve derece üzerinden ve erden gedikliye kadar olanların tekaüt maaşları teğmen maaşına ve başgediklilerin tekaüt maaşları üsteğmen maaşına göre hesap edilir. Yukarıdaki sebeplerle mâlûl kalan aylık ücretli sivil tayyare mühendisleri, sivil pilot, sivil makinistler 8. II. 1941 tarih ve 551 sayılı bilûmum

mmdan istifade ederler.)

(Madde 14. — Hazarda ve seferde vazife ile uçuş esnasında düşen pilot olan veya olmıyan uçucularla hava sınıfında müstahdem askerî memurlardan ve uçuş yapan harita subay ve haritacı askerî memurlardan şehit olanların maaşa müstahak ailesi efradına 12 nci maddedeki esas dairesinde bir mafevk rütbe ve derece üzerinden yetim maaşı tahsis olunur.

Bu suretle şehit olanlarla ücreti şehriyeli veya yevmiyeli sivil tayyare mühendisler ve sivil pilot ve makinistlerden ve erlerden aynı suretle şehit olanların maaşa müstahak ailelerine ve maaşa müstahak ailesi olmadığı surette kanuni mirasçılara irsi hisseleri nispetinde tevdi edilmek ve bir defaya mahsus olmak üzere tazminat olarak 2500 lira verilir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşrinden evvel uçuş sırasında mâlûl kalan haritacı subay ve haritacı askerî memurlar 12 ci madde, ve bunlardan şehit olanların maaşa müstahak aileleri veya kanuni mirasçıları 14 ncü madde hükümlerinden istifade ederler.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.

16 . XI . 1942

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Ş. Saracoğlu	H. Menemencioğlu	A. R. Artunkal
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
R. Peker	N. Menemencioğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	S. Day
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. V.		Ti. V.
F. Engin		Dr. B. Uz

askerî mâlûllerin terfihi hakkındaki kanunun askerî mensuplar hakkındaki ahkâmından istifade ederler.

MADDE 3. — Aynı kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Hazarda ve seferde vazife ile uçuş esnasında düşen pilot olan veya olmayan uçucularla hava sınıfında müstahdem askerî memurlardan ve uçuş yapan haritacı subay ve haritacı askerî memurlardan şehit olanların maaşa müstahak ailesi efradına 12 nci maddedeki esas dairesinde bir mafevk rütbe ve derece üzerinden yetim maaşı tahsis olunur.

Bu suretle şehit olanlarla aylık ücretli veya yevmiyeli sivil tayyare mühendisler ve sivil pilot ve makinistlerden ve erlerden aynı suretle şehit olanların maaşa müstahak ailelerine ve maaşa müstahak ailesi olmadığı surette mirasçılara kanuni hisseleri nispetinde tevzi edilmek ve bir defaya mahsus olmak üzere tazminat olarak 2 500 lira verilir.

MUVAKKAT MADDE — Hükümetin muvakkat maddesi aynen.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 5. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen.